Շատ հոյ մեծատուն ևս ունեցած ժամանակնին ստիպուեցաւ ծախել իր կալուածները, որովհետև ինքն ալ իր ընտանիքը չէին կրնար պահել։ Ասոնց մէջ կը գտնուի նաև Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչ Պուշկինի թոռնուհին, որ ամուսնացած է Պրուսիոյ դեսպանին հետ։ Ան ալ ստիպուեցաւ ծախել իր կալուածները

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐ

Ի՞ՆՉ Կ՚ՈՒԶԵՍ ԺՈՂՈՎՐԴԸ

Կըսուի ԹԷ՝ Ս. կուզէ պՄ. Պատրիարքը, և Բ. կուզէ եղերը որ հրաժէ երեսփոխանութիւնը։

Այս երկու բանը կը պատի մի քանիներու բերնին մէջ յանուն ժողովրդեան։

Ժողովրդեան և ընդհանուր ազդին առաջին ուզածն, այն է, Ս. Պատրիարք Հօր վերադարձը, խնտա օրինաւոր բաղձանք մ՚է, և հարկ է մանաւանդ որ այդ բաղձանքն յայտնուի աւելի ընդարձակ օրինաւոր միջոցներով։

Գալով երկրորդ կէտին, մեք բնաւ չեմք կարծեր ԹԷ յանուն ժողովրդեան զուրկուածն ատոյդ լինի։

Ինչո՞ւ.—որովհետև երեսփոխանութիւնը չեմք ուզեր ըսելը կը նշանակէ պարզապէս «խօսքով» ուզել պՄ. Պատրիարքն իսկ «արդեամբ» չուզել զայն։

Առարկուի գուցէ ԹԷ «չարաչար է» մեր այս դատողութիւն. բայց երբ քննեմք խնդիրն հիմէն, պիտի տեսնուի ԹԷ «տրամաբանական է»։

Ինչպես։ — ոհաւասիկ այդ հարցման պատասխանը.—

Ս. Պատրիարքն իր պաշտօնավարութեան օրէն մինչև հիմա գրեթէ 82 անգամ հրաժարական տուած և Ազգ. ժողովին կողմէ մերժուած է ամեն անգամ թախանձագին աղաչանքներով, որովհետև լաւ գնահատած է Ն. Սրբազնութեան արժանիքն և ճանչցած է նորա ազգասիրական ոգին։

Այս պատճառաւ քանէարկեց վերջին անգամ որ ինք (երեսփոխանութիւնը) անձամբ ներկայանայ Ն. Սրբազնութեան և աղաչէ զԱյն որ բա[illegible] ընդհանուր ըղձից և բաղձանաց։

Անկասկած պարագայ մ՚է այս, որոյ օրինակը տեսնուած չէ և ոչ մի ամենադրական ազգի մէջ։

Այս մեծ վորձէն յետոյ դալէեալ պէտք է դիտնալ ԹԷ երեսփոխանութիւնը դադրած չէ շարունակելէ իր ջանքերը և աշխատութիւն, զորս արդիւնաւորելու համար կը խորհի ձեռք առնուլ ուրիշ միջոցներ ևս, յորս կարեւոր կը համարի ուղերձ մը մատուցանել՝ սոսրագրեալ համայն երեսփոխաններէ։

Այս ջանքեր և աշխատութիւնք կ՚ապացուցանեն ԹԷ երեսփոխանութիւնն անտարբեր դտնուած չէ ազգային շահուց և ընդհանուր օգտի առջև և ԹԷ հնաւանարիւ թարմանան եղած է ազգային ըղձից և զգայմանց։

Արդ, երբոյ այս վիճակին մէջ երեսփոխանութիւնը տապալելու վորձ մորձեն սուրիշ հետևութիւն չունենար, բայց եթէ յայտնել աշխարհի առջև ԹԷ ժողովուրդը չուզեր Ս. Պատրիարք Հօր վերադարձը։

Հարկ կը համարիմք բացատրելստ ԹԷ ժողովուրդ ըսելով մեք չեմք հասկնար ընդհանուր ազգը կամ ժողովուրդն, այլ կը հասկնամք մի մասն ժողովրդեան, որ կը խորհի գուցէ Ծայրայեղ միջոցներով յաղողիլ։

Բայց ահա հարց է խորհելու բուն կէտը ԹԷ յաջողութիւնն իրօք կարելի կը լինի՞, ԹԷ վտանգաւոր։

Վտանգաւոր կըսեմք, որովհետև Սահմանադրութեան դլխուն դալիք վտանգն այնպիսի մեծ վտանգ մ՚է, որ իր մէջ կը պարունակէ ազգային բազմաթիւ արտօնութեանց չնչուքը, վասն զի յանուն Ազգին տրուած ամենային արտօնութիւնք ամփոփեալ են Սահմանադրութեան մէջ։

Այլ հնթադրեմք պահ մը ԹԷ հարկ լինիդերագոյն օգտի մ՚առջև զոհել զՍահմանադրութիւն. սակայն ի՞նչ պիտի դրուի տասը տեղը.—

— Այնպիսի բան մը, որով հաստատած պիտի լինիմք ընդհանուր աշխարհի առջև ԹԷ մեք Հայքս արժանի չեմք մինչև իսկ ներքին ինքնավարութեան։

Ահաւասիկ հետևանք մը, որ ըստ ամենայն հաւանականութեան պիտի յառաջ գայ անիշխանական վիճակէ մը, զոր անխորհրդաբար կուզեն փութացնել կարգ մը կարճատես անձինք, որք սակայն կը խօսին և դործել կը փորձեն յանուն ընդհանուր ժողովրդեան։

Եւ ահա դարձեալ կըսեմք ԹԷ ինքնինք ժողովուրդ անուանող այդ խըմբակն է որ «խօսքով» կուզէ պՄ. Պատրիարքն, իսկ «արդեամբ» չուզեր պԱյն, որովհետև Ն. Սրբազնութեան վերադարձը փութացնելու նպատակաւ յառաջ գալիք ձախող պատահականութիւններէ այնպիսի հետեւանքներ կը ծագին, որոց առջև, եթէ կը ճանչնամք զներսէս Սրբազան, ինչ որ ալ լինի, այն ատեն պիտի չուզէ երբէք վերադառնալ յԱթոռ Պատրիարքութեան, զի Ն. Սրբազնութիւն հետամուտ է յանուն Ազգին վերհ. Սուլթանէն նոր ի նորոյ արտօնութիւն և առանձնաշնորհութիւնները ձեռք բերել և ոչ թէ արդէն կեցած արտօնութեանց ջնջումը տեսնել։

Եւ ահա այն անվրէպ տեսութեամբ կըսեմք և կը հռչակեմք ԹԷ բարեկամ չեն Ազգին և Ներսէս վարժապետական անձինք, որ թեվեհուեթեամբ կը խորհին ծայրայեղ միջոցներու դիմել, այն է, տապալել Երեսփոխանութիւն և զՍահմանադրութիւն։

Մեք այս կը պահանջէ Ազգին իրական օգուտն.—

— Ի հարկէ ոչ։

Ուրեմն ի՞նչ կը պահանջէ.—Դիմեմք Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականի պատճառներուն և հարցնեմք ԹԷ ազգասէրն Ներսէս վարժապետան ինչո՞ւ կը հրաժարի ի Պատրիարքութենէ։

Ծայանի իրողութիւն մ՚է ԹԷ Ն. Սրբազնութիւն կը հրաժարի երկու պատճառի համար, որոց մին սրտաքին է, իսկ միւսը ներքին։

Սրտաքին պատճառի բարձումը կախում ունի Բ. Դրան բարեյաժողութենէն, զոր կարելի եղածին չափ ձեռք ըներլու համար պարտիմք հաստատել վարչութիւն մը որ արժանի լինի Ազգին և Բ. Դրան վստահութեանն, այսինքն, չանայ հաճոյել ղԲ. Դուռը ԹԷ Հայ-ազգին արդար պահանջներն այնպիսի կէտերէ կը բաղկանան, որք հաճախ են երկրին և սերութեան կենսական շահուցը։

Ծնա հասուն խորհրդակցութեան ետ ԹԷ հարկ և արժան դատուի, բարձրաստիճան եկեղեցականներէ պատդամաւորութեան մը միջոցաւ կրնայ Բ. Դրան մօտ յանուն ազգին չանքեր լինիլ։

Մեք սոյն կէտի վերաբերութեամբ դրած և մեր խնարհ կարծիքն յայտնած եմք արդէն ասկէ մի տարի առաջ։

Գալով Բ. պատճառին, որ կը կայանայ ներքինը, ներսէս մեզ ըսել երեք տարիէ ի վեր շարունակ մեր տեսութեան ընդ և դիտողութեանդն առարկայ ընելէ դադրած չեմք երբէք։

Այժմ, որ ժամանակն հասած կը թուի (թէպետ շատ ուշ մնացած եմք) կատարեալ խոհականութեամբ պարտիմք ձեռք առնուլ ներքին խընդրոյ կարգադրութիւնն, յորում միայն է մեր բուն և իսկական շահը։

Նախ քան զամենայն հարկ է հաւերաչխութիւն դոյացնել, ներքին միութիւն հաստատել, որ անհրաժեշտ պէտք մ՚է, և այդ պէտք լրացնելու համար, ինչպես արդէն մեր խնարհ կարծիքն յայտնած եմք, այսօր կը կրկնեմք դարձեալ կրնայ իրը լաւագոյն միջոց մը հաւարուիլ աւագագոյն աղնուականաց ժողովոյ մը կազմութիւնն, որ կրնայ վիճակամբն ժողովել մը լինիլ։

Ր Ձեռք առնուլ նաեւ անմիջապէս արոյ խնդիրն, որմէ կախում ունի Հայաստանեայց եկեղեցւոյ և ազգային պահպանութեան, դաստիարակութեան, վանօրէից և այլ կանոնադրոյ խնդրոյ կարգադրութիւնը

Կրնամք ամենքս ալ դիտնալ ԹԷ Ներսէս Սրբազան կը հրաժարի գըլխաւորաբար դրամի չդոյութեան պատճառաւ, որովհետև ատեն եղած է որ պարզ հեռադրի մը համար դեդրանական անտուկը 40 ղրչ դանուած չէ։

Ինչ կրնայ ընել Ներսէս Սրբազան և կամ լինքն կորչաքօղի, Պիզմարք կամ Կլատսթան, եթէ դտնուին մեր ազգային դործոց դլուխն և մտէն անանձն Ազգին բուն վերըը և ղուրկ լինին ղայն դարմանելու միջոցներէ։

Ներսէս Սրբազան եռանդուն և անյահախնդ իր եկեղեցական մ՚է, որ կը խղխղի Ազգին շահն և օգուտը, բայց ինչ կրնայ ընել երբ դրամի չդոյութիւնը կը չլսաւէ իր ձեռքերն ուսոքերը.—անչուշտ ի խոր կը խոցի և իր սիրտ կը լցուի վիշտերով։

Ինչ ընէ Ներսէս Սրբազան.—Հըրաչքը դործէ.—բայց չունի այդ դերբնական կարողութիւնն, և ի՞նչ ընէ Ազգ. ժողովը, երբ ժողովուրդն ընդհանրապէս զուրկ կը դտնուի պարտաճանաչութենէ։

Սխալ և անեղի սխալ է վերագրել անյաջողութեանց պատճառն այն խնդրոյն, որոյ լուծումը ձեռքը չէ ոչ նորա (Ս. Պատրիարք Հօր) և ոչ Ազգին, սակայն չմոռնամք նշանակելու ԹԷ տակն չանք և աշխատութիւն նուիրուած է, և այն խնդրոյ՝ զորս կորուչէ և կը քանէարկէ Ազգ. ժողովը և սակայն դործադրութիւնը կը կարօտի ընդհանուր Ազգին ձեռնտուութեանն և աջակցութեանը, որք կը պակսին դժբաղդաբար։

Ուրեմն ոչ ոք իրաւունք ունի Ս. Պատրիարք Հօր, Ազգ. ժողովոյ, վարչութեան դէմ գանգատելու, այլ աղէկ կը լինի որ ամենքս ալ միաբանեմք մեք մեզի դէմ գանգատելու, զի մեր գործոյ անյաջողութեան և ծանր ու տադնապալի կացութեան և վիճակին պատճառը մեր անտարբերութիւնն է, որ կը տիրէ մեր ամենուս վրայ առհասարակ։

Մեք այսօր չէ որ սոյն կարծիքը կը յայտնեմք, այլ յայտնած եմք չարունակ և ղոր ընդարձակօրէն բացատրած եմք «ՀՈՒՆՉԱԿԻՐ» մակադրով առանձին յօդուածի մը մէջ։

Ինչ դեղեցիկ բան կըլլար և որպիսի գործնական աղգասիրութեան փորձն և օրինակը տուած կը լինէին այն ամեն անձինք որ աղնիւ ղգացմամբ ԿՈՒՉԵՄՔ կաղապակեն ըներսէս Սրբազան, եթէ փութային իրենց ազգային տուրքը տանիլ յանձնել Ս. Պատրիարք Հօր ամենայն վստահութեամբ և այսպէս գործնական կերպով հաստատել ԹԷ՝ «Սրբազան Հա՛յր, կուզեմք զՔեզ»։

Երբ Այսպէս յԱթոռ Պատրիարքութեան դառնայ Ն. Սրբազնութիւն և վտանգէ պահպանուին ազգային արտօնութիւնք՝ որ պարունակեալ են Սահմանադրութեան մէջ, ժողովուրդն, եթէ ստուգիւ ժողովուրդ ունի իր արդի երեսփոխանութենէն, մեք կրնամք ամենայն վստահութեամբ յայտարարել ԹԷ երեսփոխանութիւնը պատրաստ է հրաժարելու։

Կը հետևի ԹԷ երեսփոխանութիւնը կը բաղձայ Ս. Պատրիարք Հօր վերադարձին հետ նաև ազգային իրաւանց, օրինաց և արտօնութեանց պահպանութեանն, որոց հսկող և պահպան է այսօր։

Ուրեմն ներքին յուզման և խռովութեան հարկ և պէտք չկայ երբէք, որովհետև դարձեալ կը յայտարարեմք ԹԷ երեսփոխանութիւնը բաց ի Ո. Պատրիարք Հօր վերադարձէն և ազգային օրինաց, իրաւանց և արտօնութեանց անվթար պահպանութենէ չունի մի այլ անձնական շահ կամ նպատակ և է նկատում, և հետևաբար պատրաստ է հրաժարելու, և յօժարակամ փափաքի Թողուլ իր աթոռներն արժանաւորագունից։

ՁՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

ԳՈՒՄԳԱՔՈՒ ԵՒ ՊԷՕՏԻՒՏՏԵՐԷ ԿԱՄ ՆԵՐՔԻՆ ՊԱՏԿԵՐ ԲԻԱՅԱՆԵՐՈՒ

Օրիորդ Սիրանոյշ իւր մօրաքեռ աղջկան Օր. Նեմզուրի թախանձանքին հրաւիրանաց վրայ, հիւր կուդայ ի Գում-դարու, այն հռչակաւոր բնաւոյային հանած համբաւը աչքովը տեսնելու ու հոն քիչ մը զբօսանք ընելու համար։ Ուստի տակաւին իրիկուան կերակուրներն չի կերած մօրաքուրն ու Օր. Նեմզուրը հետո առնելով բնացան կը նետուին կառն թուալէթով և առանց էթիքէթի տիրամի ընելով, որպես զի չըլլայ որ բնաւոյային շիք էլէհանները աչքին խոր կրնայ։

Հիմա իշտ եկանք խուչիկ, նայէ անդամ մը սա բնաւոյային անբմանութիւնը, քաղինօներըը ես ցուցնեմ դուն համբէ՝ մէկ քաղինօ, երկու քաղինօ, երեք քաղինօ, չորս քաղինօ, վերի ծայրը պանտա մուզիքա, վերի ծայրը ինճէ սազի թախըմ, մէջտեղը տավուլ զուրնա, բայց ամեն առեն չի չալուիր։

Ս.— (խնդալով) Ի՞նչ, տավուլ զուրնա մի՞։

Ն.— Հա, առա պազի չալելով կանցնեն միայն. սաթէը կէս եղաւ մի վարէն վերէն ֆըշ ֆըշ կը պայլայլի. ան արթըխա հավաի մի կուդես, թէլէկրաֆի մի կուդես, չարխի ֆելէք մի կուդես, բիւսկիւիմէ էլմա մի կուդես աչ սրբ կուդես, էյէր խուչիկ քովդ չըլլայ տէ սիրտդ նեղանայնէ, բարաւիդ խօսքդ կանցնի, կանչէ էյլէնճէճին տուր տասը վարայ առ տասուերկու տրամու կէս խապախի կուտաղաբ էյլէնմիշ եղիր, կուզես քաղինօն նատէ, կուզես խըչլըկի քարերուն վրայ, կուզես պըլաքտէ։

Ա.— Իմ ձեռքս ինչ որ բռնի, ինձ համար ոսկի է դառնում։

Ղ.— Ես ուզում եմ, որ դու ինձ ասես, թե ինչ ես ուզում, որ ես անեմ։

Ա.— Ես ուզում եմ, որ դու ինձ սիրես։

Ղ.— Ես քեզ սիրում եմ, ինչպես որ ինքս ինձ եմ սիրում։

Ա.— Ես ուզում եմ, որ դու ինձ միայն սիրես։

Ղ.— Ես քեզ միայն չեմ սիրում, այլև պաշտում եմ։

Ա.— Ես ուզում եմ, որ դու ինձ պաշտես։

Ղ.— Ես քեզ պաշտում եմ, ինչպես որ Աստված պաշտում են։

Ա.— Ես ուզում եմ, որ դու ինձ Աստված պաշտես։

Ղ.— Ես քեզ Աստված եմ պաշտում, ինչպես որ Աստված ինքն է ինքն իրեն պաշտում։

Ա.— Ես ուզում եմ, որ դու ինձ պես ինքդ քեզ պաշտես։

Ղ.— Ես ինքս ինձ պես ինձ պաշտում եմ

ամենևին աղեկ օր տեսած չէ, մինչդեռ տէօվլէթի սիւլկիւնին դոնէ ժամանակ մը աղեկ օրեր տեսած է։

Այս չաներևս ախաը՝ երթալով այնպիսի ծանր բնութիւն մ՚առացած է որ մարդ չի սխալիր եթէ ղայն մեր կանանց «հէքիմ պիլմեզ» անուանած ցաւն է ըսէ. որովհետև անոր դարմանը մեր երևելի բժիշկներէն, ոչ Մառքօ փաշան, ո՛չ Քեամիթպաշեանը, ոչ Հէքիմեանը կրցած են գտնել։

Ուսոմ աղնիւ և ոչ դօքթր ընթերցող, կաղդարարեմ քեզ բարեկամաբար որ ի՞նչ անէծք կառնես նէ առ մի վախնար բայց ղուշացիր, մեր կանանց այն «հէքիմ պիլմէզ ցաւերուս «հանդբալիս» անէծքը առնելէ, որովհետև այն ատեն գործդ դէշ է, քեզի ըսեմ։

Ըստ իս ախաը միայն օճիօճամիքման նոյնաբոյժութեամբ կրնայ բժշկուիլ. բայց եկուր տես որ՝ այսօր ալ մանուածէջը դեռ աշխարհ չէ եկած։

Ոմանք կը կարծեն թէ՝ այս ախտէն բռնուած հիւանդը աղեկ կ՚ընէն եթէ՝ օդափոխութեան երթան. . .բեհ՝ առ քեզի խրատս մը որ խէնթի՛ անգամ չտար։ Մարդ աստուծոյ հարցուր տեսնենք խեղճ հիւանդը Իսկիւտարէն պօլիս անցնելու համար չոգենաւի նստաք ունի որ՝ դուն ինքն եղիր՝ հեռաւոր տեղի օդափոխութեան երթալու խրատ կ՚ուտատս։

Ոմանք ալ միամտաբար կը կարծեն թէ՝ ասլ աղօթքով կրնայ տէֆ ըլլալ բայց անոնք ալ կը սխալին. որովհետև ինչպէս արդէն ըսինք. ասլ ղայնի հիւանդութիւն չէ որ, հաւատքով կամ պահեցողութեամբ անցնի ոչ ալ այն էճնիլիներէն է. որ մի քանի պէմպէլեով կ՚անհետանան։

Ուսոմ՝ օր մը ի՞նչ մեղք պահեմ խնդացի երբ տեսայ որ քնկերներէս մին՝ այ՝, սխալեցայ գօքթրին մէկը՝ դեռ դուռ մէկ հինգ փարանոցը այն պահուն հոնկէ անցնող աղքատի մը տուաւ որ կ՚ըսէր. «Երևելի և անհետոյթ վարձքերէն վերկէ ազատէ» երբ է որ ասլ անհետոյթ վարձք մ՚է. բայց ի՞նչ խելք է այնպիսի մէկու մը աղօթքին ապատխնել որ, միևնոյն ախտէն ինքզինքը անդամ չէ կրցած վերկել, և Մանզուէլի բոջաձին պէս ի՞նչ չարբըլա տէֆտիկա է այն որ մարդ աղքատին ողորմութիւն կուտայ՝ անոր աղօթքէն հարստանալով։

Ասոր համար խօսքս քեզ կատղեմ ո՛վ գօքթր ընթերցող. ձենէ ձեղի նիւթապէս օգնելու չեմ կարող դոնէ բարոյապէս՝ այսինքն խրատ մը տալով օգնեմ։

Եթէ դիպուածով եթէ մեկը գտնէն հինգ տասը վարայ դոնէ. վտանգ զայն անմտաբար աղքատին տալու. անով թող չուրմը խմէ դոնէ քսո տաճկական առածին որ կ՚ըսէ՝ «իքի սու պիր էքմէյէ տայախտըր»։

Եւ ի՞նչ միթէ անդիի աշխարհն այն անուանի անօթի բժիշկը իր քառասնօրեայ ծոմապահութեան մէջ, բանական չի՞ հաստատեց ջուրին ալ՝ մարդս անուշանալու յատկութիւններ ունենալը։ Մանաւանդ այն կէսզ թէբ. Գանլը-գաւաք և Քայըշ-ատալի անուշ և իւղոտ, ուր աննդարար տարրը աւելի կը գտնուի։

ՄՈՒՐՈՒՐ
(Շարունակելի)

ԶԱԻԵՇՏԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Երեսփոխանութիւն. — Բիւրակութիւ առաւ այս օրերս։

կարծիք. — Եումրուխ, սարսրաք։

Ցոյց, — Քաջութիւն ի տկարութեան։

Սպառնալիք. — Դերասանութիւն։

Պաշտօն. — Դուռ մը՝ ուրկէ մարդ պատուով կը մտնէ և պատիւը վրայ տալով կելլէ։

Աղդասիրութիւն. — բանի չխառնելով։

Երախտագիտութիւն. — անանկ բան չի կայ։

Եռանդ. — փառը Թայ ըլլալուն համար մարեցաւ։

Տփոց. — Ցաղթանակ։ Ուրո՞ւ դէմ, իշտէ ատ մի՛ հարցներ։

Զօրութիւն. — Խօսք չհասկցողներուս իրաւունքը։

Ծառայութիւն. — Տէր. սրահեցէ ատ փորձանքէն։

ԵՍ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Երեսփոխանք ֆէսէրնին պիտի կոչտնցունեն (Ատուաւած պահէ Տիար Օշինի խելքն ու գլխարկը)։

Տիար Օշինի դէմ խօսողը հակապարիսարքեան պիտի ճանչցուի (կեցցէ՛ ազատամարտութիւն)։

Տիար Օշին պաճխ պիտի վնասէ (Թող զահմէթ չքնէ)։

Եուսուֆեան վարչապետութիւնը 100 ամէյէնէկ ֆալախայ պիտի ուտէ (միւսամահալ է)։

Ատենապետայ Դիւանը բուրդ ու բատուճ պիտի փախի (չէ՛, իշտէ ատ չէզաւ, Տիար Օշին եախանուն կը փակչի օչիլի պէս)։

ՄՈՒ

ԲԱՌԵՐՈՒ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐ

Ազդասիրութիւն — Արմատն է սէրը։

Արդ՝ առաւն սէրլինէն եկողը կըլլայ ազդասէր, և որովհետև երեսփոխանք առաւուն սէրլինէն չեն եկեր կըսէ մեծապատիւ Տիար Օշին — մօշին — Գրչունի — բրչունի — համչունի — հոտ չունի և դլխարկ ունի էֆէնտին, հետևաբար ազդասէր չեն, ուստի պէտք է որ կամ ձեռ ուտեն և ըլլան ազդասէր և չըլլան մտածիչ ու դատճան և կամ Սահմանադրութիւնը դրեղման պնեն։

Հետևութիւն. — Ազդասիրութիւնը հոդեզերծ խարխափ է, որուն կ՚վտահտուի չահասէրն ալ, գործիքն ալ, դատճանն ալ մտածիչն ալ ազդասէր եղողն ալ չեզողն ալ։ ուսոմ ո՛վ քնթերցո՛ղ, առաւն կանուխ եկիր և ազդասէր փնտռէ։

ԻՄԱՍՏՈՒՆ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԱԶԴՔ

Առ Բ. Ռ (՚ի Մասիս). — կայնած տեղդ մինչև Բանաձևի Հեղինակին կեցած տեղը երկք մեթրօ է եղեր ըստ ձեր ասութեան. չատ աղէկ. — հապա կ. Ս. ի. էֆէնտիի և յիշեալ Հեղինակին մէջև կեցած հեռաւորութիւնը քանի մեթրոյ է։ կը խնդրուի որ ձեր մեթրական հմտութեամբը լուծէք նաև ղայս խնդիր և հետևաբար Մասիսը Մասիսի դէմ չհանէք։

Առ Խ. Ե. Ս (՚ի Քասբա—փաշա). — Ձեր վերջին հրաժարագիրն ընդհանուր հաւանութեամբ որոշուեցաւ կոչել ազդային վշտաց և ցաւոց Փանասէ։

Առ Մ. Զ (՚ի Բերայ). — եթէ Աւետնապետ էֆէնտին ինձի խօսք տար վերջին նահին՝ պիտի առաջարկէի վաւերացնել ձեր քնարութեան տեղեկագիրն և հրաւիրել ձեզ անվիջապէս։

Առ Մ. ճ (՚ի յօրթագէօյ). — ի հաշիւ ներքին փոխառութեան քանի՞ ոսկի ղրկեցիք։

ԱՊՏԱԿ

ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐ

Ի՞նչ է տիպլօմասին. — Թաղէ ևաբրահով եալանճը տօլմասի (հիմա ճիշդ մէվսիմն է)։

Ի՞նչ է ազդասիրութիւնը. — Բան մը ղոր չունի ոսկի չունեցողը։

Ի՞նչ է երեսփոխանութիւնը. — Այսօր մի՛ հարցներ։

Ի՞նչ է ժողովուրդը. — Կեցիր սորուիմ։

Ի՞նչ է ազդային շահը. — Առաւն կանոնս ելլողին ֆըրըլատաղը։

ԿԱՅԾԱԿ

ԱՍԿԷ ԱՆԿԷ

Առնելիքատր մը ներկայանալով պարտատիրոջ կըսէ՝ «էֆէնտի՛, այլեք պօնօսուզուն կիւնիւ կէլսի.—

—Էյի եա՛, գարայըն կիմսին։

—

Էֆէնտի՛, զէեղ երեսփոխան պիտի հաննդ.—

— Շնորհակալ եմ, ծեծ ուտելու իշտահ չունիմ։

ՎՐՈՅՐ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԹԻՒՆ
(Աւժանս Եկէնոր)

Պրուսա, 28 Մայիս

Հակապատրիարքեանութեան վերաբերեալ լուրերուն հոս լաւ աղդեցութիւն ունեցան։

Նոյն, 29 Մայիս

Հակապատրիարքեանութեան վերաբերեալ լուրերուն վրայ հոս գեղեցիկ երաշներ սկսան տեսնուիլ։

Նոյն, 29 Մայիս

Այսօրուան լրագիրները չուտ ղրկեցէք, եթէ կարելի է, թելեկրաֆի տուէք։

Պանտրմա, 29 մայիս

Հակապատրիարքեանութեան լուրերուն վրայ հոս տօմալէքսին բիւրեան բարձրացաւ։

Վաղարշապատ, 27 մայիս

Մանկունի սրբազանը օգափոխութեան համար Պօլիս պիտի դայ։

Վան, 28 մայիս

Երեմիա սրբազանը երարու վրայ քանի մը անդամ բռկաց։

Վաղարշապատ, 29 մայիս

Համբերեցէք, նոր եպիսկոպոսները ճանրայ պիտի ելլան։

ՏԷՐ ՊԱՀԵՍՑԷ

Ի Պատրիարքական Խնդիր,

Երեսփոխանս սարսրայակերութենէ

Օշինեան ժողովրդականութենէ,

Աբեղ ցրեղ ամբաստանութիւններէ,

Սիվրիսինէկներու վըղլըմուկներէ։

Թախտապիթիներու գումարտակներէ։

Տիրացուական սրբըլթներէ։

Բժշկական քօնսուլթոյի պէտք ունենալէ։

Ամիսն անդամ մը նոր ֆիւտան ուղղղ հնիկ ունենալէ։

Թօքօղութեան մահացու ախտէն բռնուելէ,

Քանկը մեծ մարդոց բերանն իյնալէ,

Ռամկութեան հետ գործ ունենալէ,

Ե՛ պէյնամակ մարդու բարեւն առնելէ,

ԽՈՆԱՐՀՈՒՄՆ

ԱՆԿԱՆՈՆ ԲԱՑԻՑ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Աւանդեալ դործնականապէս եւ
Յաւելեալ ի նոյն
Ոճս և դիւաղրութիւն

—

Երկասիրեաց
ՑԱԿՈԲ Գ. ՔՏԻԼԵԱՆ

—

Վաւերացեալ ի Կրթական Տեսչութենէ
Ազգային Վեդր. Վարչութեան

—

Սոյն դասագիրքն՝ որ կը պարունակէ մէն մի անկանոն բայի խոնարհումն, և որ ճոխացեալ է 40ի չափ ընդարձակ հըրահանգներով, դործածական ոճերով, կարևոր դիտողութեամբք և ընտիր առածներով, զոր երկասիրողն խնամով քաղած է Փիւռանվիլի ու Պէչըռէլի քայէ խոնարհոմն էն, Լառուսի ու Բուաթըվէնի քերականութիւններէն, և Պէչըռէլի բառադրքէն, նպատակ ունի դիւր և ըմբռնելի կերպով ուսուցիչ եղանակաւ մը ուսուցանել առաջին տարուան Ֆրանսերէն լեզուի ամենէն էական մասն, այսինքն անկանոն բայից խոնարհումն, որոց համար աշակերտք՝ մինչև ցարդ, մեծ դժուարութիւն կը կրէին գտրի լինելով դասագրքէ մը որ խօսէր սոսկապէս անկանոն բայից վերայ։

Ներկայ դասագիրքն՝ որ ազաքէն մի մեծ պակաս պիտի լեցուներ մեր ազգային վարժարանաց մէջ, կրնայ միանգամայն օգտակար ըլլալ ամէն անոնց՝ որք Ֆրանսերէն լեզուն ուսանելու կը պարապին։

Կեդրոնատեղին է Ս. Էրամեան գրատունն և գինն է 8 դահեկան արծաթ։

ԱՐԱՄԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ջ. Ֆ. Ք. Ա. Ն. Ի. Ա. Ն
Կ. Պոլիս

Գրատունս ազդային յարաբերութիւն ունի Ֆրանսայի, Անգղիոյ, Պելճիոյ, Զուլցերիոյ և այլ՝ երկիրներու ամէն մեծ գրավաճառաց հետ։

Կընդունի յանձնարարութիւն, բժշկական, իրաւաբանական, գիտական, վիպական և այլ դպրոցական սիրոյք կը հայթայթէ, եւրոպական լրագրաց և հանդիսից բաժանորդագրութիւն կը կատարէ։

Յանձնարարութիւնք առնուայն փութով և արագութեամբ կը կատարուին։

ԱՌԱԿՔ ՖԵՆԵԼՈՆԻ

Թարգմանեաց է Գաղղիական Աչքերէն
Թաղեոս Կեչէրեան Սեբաստացի

Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով և մասնաւորապէս, առձի Պօլոս աղայ խանութը, Գալաթիոյ եկեղեցւոյն բանկալը, և ի Բերա վերայ Թատրոնին դէմ, ծխավաճառ Պ. Գառնիկ Կիւլերեանի թիւ 183 խանութին և Թիւնէլին պղտոյին վրայ ծխավաճառ Պ. Ոսկանի թիւ 503 խանութին, ի Գին 10 ղրչ.։

Շատ առնուլ ուղղղք կը հրաւիրուին Գալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ բանկալը, ուր կը գտնուի թարգմանիչն։

ԳՐԱՏՈՒԻՆ Ս. Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Է Կ. Պոլիս, Պահճէ—Գիւղ, Խոտապան

Կարէ, կաճուրէյն մօտ Ըի- 56

Յիշեալ գրատան մէջ ամէն գնով կը վաճառուին Զմիւռնիոյ Տէտէեան տպարանէն ի լոյս ընծայեալ դպրոցական, թատերական եւ վիպասանական գրքերը, ինչպէս նաեւ ուրիշ տպարաններէ եկած դրեանք, դպրոցական եւ գրական պիտոյք, եւլն, եւլն։

Մեծ քանակութեամբ ապրանք դրնողներու համար աւելի չեղչ կըլլայ։

ՏՕՔԹՕՐ ԴԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Այս բժիշկը իւր բնակութիւնը իւսկիւտար փոխադրած ըլլալով Սէլամսըզէն Եէնի մահալլէ երթալու ճանապարհին վրայ Գապրիսթան ճատէսի կամ ուղղն Գալաթըսըմ կոչուած վաղոյք տապրամաճին քովի թիւ 12 տունը կը բնակի։

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ ԽՄԲԱԳԻՐ
Հ. Ե. ԴԻՄԱՔՍԵԱՆ Մ. ԳԱՓԱՄՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏՆՏԵՍԵԱՆ
Սիւմպիւլիւ խան Ն. 47